

धनानि); comp. also अप्रतिकर्मन्, अप्रतिरूप &c. and अप्र-
तिम. E. अ priv. and प्रति.
अप्रतिकर Tatpur. m. f. n. (-र:-रा-रम्) ¹Trusting, con-
fiding. ²Trusted, confided in. E. अ neg. and प्रतिकर.
अप्रतिकर्मन् Bahuvr. m. f. n. (-मी-मी-र्म) Of unequalled deeds.
Comp. अप्रतिमकर्मन्. E. अप्रति (5.) and कर्मन्.
अप्रतिकर्ष Tatpur. m. (-र्षः) The not anticipating of what occurs
later (as of a religious act); e. g. in the *Jaimini Sūtra*: अप्र-
तिकर्षो (scil. क्रयस्व) वार्थहेतुत्वात्सहस्रं विधीयते. — Comp.
अपकर्ष. E. अ neg. and प्रतिकर्ष.
अप्रतिकार I. Tatpur. m. (-रः) ¹Not remedying. ²Non-
requital, non-retaliation. Comp. अप्रतीकार. E. अ neg.
and प्रतिकार.
II. Bahuvr. m. f. n. (-र:-रा-रम्) ¹Irremediable. ²Help-
less, defenseless. Comp. अप्रतीकार. E. अ priv. and प्रतिकार.
अप्रतिकारिन् Tatpur. m. f. n. (-री-रिणी-रि) Not counter-
acting, not applying remedies (as against a disease); e. g.
Sūtrata: अप्रतिकारिणी वैकल्यं भवति. E. अ neg. and प्रति-
कारिन्.
अप्रतिगत Tatpur. m. f. n. (-त:-ता-तम्) ¹Not approached,
not encountered. ²Not reverting, not flying, encountering.
E. अ neg. and प्रतिगत.
अप्रतिगमन I. Tatpur. n. (-नम्) The not reverting, the not
flying, encountering. E. अ neg. and प्रतिगमन.
II. Bahuvr. m. f. n. (-न:-ना-नम्) Not reverting, not
flying, encountering. E. अ priv. and प्रतिगमन.
अप्रतिगृह्य Tatpur. m. f. n. (-ह्य:-ह्या-ह्यम्) One of whom
it is not permitted to accept a gift, as an Ugra &c.; but
comp. अप्रतियाह्य. E. अ neg. and प्रतिगृह्य.
अप्रतियाहक Tatpur. m. f. n. (-हक:-हिका-हकम्) Not ac-
cepting (a gift). E. अ neg. and प्रतियाहक.
अप्रतियाह्य Tatpur. m. f. n. (-ह्य:-ह्या-ह्यम्) Not permitted
to be accepted (as a gift), unacceptable; according to *Vi-
jñāneśvara*: विप्रशस्त्रसुरादि पतितादिद्रव्यं च. E. अ neg.
and प्रतियाह्य.
अप्रतिघ Bahuvr. m. f. n. (-घ:-घा-घम्) What cannot be
warded off or hindered, against what there is no defence;
as the quality रजस्; e. g. *Manu*: तद्रजो ऽप्रतिघं विद्यात्स-
ततं हारि देहिनाम्. E. अ priv. and प्रतिघ.
अप्रतिघात Tatpur. m. (-तः) Absence of obstruction; e. g.
in the *Nyāya Sūtra*: अप्रतिघातात्संनिकर्षोत्पत्तिः 'contact
(between the eye and an object) takes place, because there
is no obstruction'. E. अ neg. and प्रतिघात.
अप्रतिद्वन्द्व Bahuvr. m. f. n. (-न्द्व:-न्द्वा-न्द्वम्) Without an ad-
versary (of equal or greater strength), unrivalled, unop-
posed; e. g. in the *Rāmāy.*: सो ऽहं वनमिमं प्राप्नो निर्जनं
लक्ष्मणान्वितः । सीतया चाप्रतिद्वन्द्वः सत्यवादे स्थितः पितुः
(where सीतया requires the ellipsis of अन्वितः; a conjecture
'अप्रतिद्वन्द्व (voc.)' is gratuitous); comm.: अप्रतिद्वन्द्वः । अप्र-
तिबन्धः केनापि निवारयितुं न शक्य इत्यर्थः; another: अप्र-
तिद्वन्द्व इति समाधिकबलशुद्धीनः सर्वे ऽपि मत्तो हीनबला
एवेति न तज्ज्ञावकाश इति व्यङ्ग्यो ऽर्थः. E. अ priv. and
प्रतिद्वन्द्व.
अप्रतिद्वन्द्वता f. (-ता) The being without an adversary (of
equal or greater strength), unrivalledness; e. g. in the
Bhāgav. Pur.: व्यसुभिर्वसुमन्निर्वा सुरासुरमहोरगैः । अप्रति-

द्वन्द्वतां युद्ध ऐकपत्यं च देहिनाम् (scil. देहि). E. अप्रतिद्वन्द्व,
taddh. aff. तल्.
अप्रतिधुर Bahuvr. m. f. n. (-र:-रा-रम्) (ved.) Matchless
in carrying burdens (as a horse; liter. without another
carrying burdens alike); e. g. in the *Satapath.*: अश्वं निष्को-
दानयन्ति यो दक्षिणायां धुर्यप्रतिधुरः (*Hariswāmin*:
प्रतिधारयिता प्रतिधुरः । नास्ति प्रतिधुरो ऽस्त्रेयप्रतिधुरः).
E. अ priv. and प्रतिधुर (from धृ with प्रति, according to the
quoted explanation; or perhaps more correctly, a Bahuvr.
of प्रति and धुरा or of प्रति and धृ, burden, samās. aff. अ,
i. e. 'having or bearing a like burden').
अप्रतिधर्षित Tatpur. m. f. n. (-त:-ता-तम्) Unresisted, ir-
resistible. Comp. अप्रतिधृष्ट. E. अ neg. and प्रतिधर्षित.
अप्रतिधर्षितबल Bahuvr. m. f. n. (-ल:-ला-लम्) Of irresistible
power. E. अप्रतिधर्षित and बल.
अप्रतिधृष्ट Tatpur. m. f. n. (-ष्ट:-ष्टा-ष्टम्) Unresisted, irre-
sistible. Comp. अप्रतिधर्षित. E. अ neg. and प्रतिधृष्ट.
अप्रतिधृष्टशवस् Bahuvr. m. f. n. (-वा:-वा-वः) (ved.) Of
irresistible power, an epithet of Indra. E. अप्रतिधृष्ट and
शवस्.
अप्रतिधृष्ट Tatpur. m. f. n. (-थ:-था-थम्) Irresistible. E.
अ neg. and प्रतिधृष्ट.
अप्रतिपक्ष Tatpur. m. f. n. (-क्ष:-क्षा-क्षम्) Not to be bar-
tered or exchanged. E. अ neg. and प्रतिपक्ष.
अप्रतिपत्ति Tatpur. f. (-त्तिः) ¹Want of understanding or
ascertaining, not understanding, not ascertaining; e. g. in the
Nyāya Sūtra: विप्रतिपत्तिरप्रतिपत्तिश्च नियहस्थानम् (comm.:
अप्रतिपत्तिः प्रकृतज्ञानम्); or *Patanjali* in the introd. to
Pāṇini: शब्दाप्रतिपत्तिः । शब्दानां चाप्रतिपत्तिः प्राप्नोति व्या-
करणाच्छब्दान्प्रतिपद्यामह इति. ²Confusion, perplexity; e. g.
अप्रतिपत्तिर्जडता स्वादिष्टानिष्टदर्शनश्रुतिभिः. ³Not returning
(an answer); e. g. उत्तरस्याप्रतिपत्तिरप्रतिभा; comp. अप्र-
तिभा. ⁴(In the *Mīmāṃsā* philosophy.) A sacrificial act which
is not immaterial to the performance of a sacrifice (see सं-
स्कार and comp. अपूर्व I. 1. 2. 1.), one essentially required for
the completion of the sacrifice. E. अ neg. and प्रतिपत्ति.
अप्रतिपद् Tatpur. m. f. n. (-त्-त्-त्) Not understanding,
confused, perplexed; in the *Vājas.*: सर्पदेवजनेभ्यो ऽप्रति-
पदम् (*Mahidh.*: अप्रतिपदम् । प्रतिपद्यते जानातीति प्रतिपत् ।
अतथाविधं विकलमित्यर्थः). Comp. अप्रतिपत्ति. E. अ neg.
and प्रतिपद्.
अप्रतिपन्न Tatpur. m. f. n. (-न्न:-न्ना-न्नम्) Not understood,
not ascertained. E. अ neg. and प्रतिपन्न.
अप्रतिबद्ध Tatpur. m. f. n. (-द्ध:-द्धा-द्धम्) Unobstructed, un-
impeded. E. अ neg. and प्रतिबद्ध.
अप्रतिबद्धचित्त Bahuvr. m. f. n. (-त्त:-त्ता-त्तम्) Whose mind
is not obstructed (by desire &c.). E. अप्रतिबद्ध and चित्त.
अप्रतिबन्ध I. Tatpur. m. (-न्धः) Non-obstruction, non-hin-
drance; e. g. in the *Vedānta Sūtra*: तन्निर्धारणानियमस्तद्वृष्टेः
पृथग्यप्रतिबन्धः फलम् (*Śaṅkara*: ... कर्मफलसिद्धप्रतिबन्धः);
अप्रतिबन्धेन 'without obstruction'; e. g. अप्रतिबन्धेन प्रवर्त-
मानः. E. अ neg. and प्रतिबन्ध.
II. Bahuvr. m. f. n. (-न्ध:-न्धा-न्धम्) Unobstructed, un-
impeded. — In *Law*, when applied to दाय 'inheritance',
unconditional or direct, viz. such property as devolves in
direct descent from the father on the son, from the son on